

XXXXVIII. PHẨM BỒ-TÁT AN TRỤ

01

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật: Bạch Thế Tôn! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột thì nên trụ ở đâu và trụ như thế nào?

Phật dạy: Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, đối với tất cả hữu tình nên trụ tâm bình đẳng, chẳng nên trụ tâm bất bình đẳng; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm bình đẳng, chẳng nên khởi tâm bất bình đẳng; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm bình đẳng mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm bất bình đẳng mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm đại từ, chẳng nên khởi tâm sân giận; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm đại từ mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm sân giận mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm đại bi, chẳng nên dùng tâm nảo hại; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm đại bi mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm nảo hại mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm đại hỷ, chẳng nên khởi tâm tật đố; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm đại hỷ mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm tật đố mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm đại xả, chẳng nên khởi tâm phe nhóm lệch lạc; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm đại xả mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm phe nhóm lệch lạc mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm cung kính, chẳng nên khởi tâm kiêu mạn; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm cung kính mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm kiêu mạn; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm ngay thẳng thật thà, chẳng nên khởi tâm dối trá dua nịnh; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm ngay thẳng thật thà mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm dối trá dua nịnh mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm mềm mỏng, chẳng nên khởi tâm ngang ngạnh; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm mềm mỏng mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm ngang ngạnh mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm lợi ích, chẳng nên khởi tâm chẳng lợi ích; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm lợi ích mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm chẳng lợi ích mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm an lạc, chẳng nên khởi tâm chẳng an lạc; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm an lạc mà nói với họ, chẳng nên dùng tâm chẳng an lạc mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm không vương mắc, chẳng nên khởi tâm có vương mắc; đối với tất cả hữu tình nên dùng tâm không vương mắc mà nói với họ, chẳng nên

dùng tâm có vương mắc mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm xem như cha mẹ, như anh em, như chị em, như con trai, con gái, như bà con, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm xem như bạn bè, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm như thân giáo sư, như quĩ phạm sư, như đệ tử, như bạn đồng học, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm xem như Dự-lưu, Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm xem như Độc-giác, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm xem như đại Bồ-tát, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm xem như Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm cung kính, cúng dường, tôn trọng, ngợi khen, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm cứu giúp, thương yêu, che chở, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm rớt ráo không, không có sở hữu, chẳng thể nắm bắt được, cũng dùng tâm này mà nói với họ; đối với tất cả hữu tình nên khởi tâm không, vô tướng, vô nguyện, cũng dùng tâm này mà nói với họ.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì dùng vô sở đắc làm phương tiện. Nên an trụ nơi đây.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự xa lìa việc giết hại sanh mạng, cũng khuyên người khác xa lìa việc giết hại sanh mạng, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp xa lìa sự giết hại sanh mạng, hoan hỷ khen ngợi người xa lìa giết hại sanh mạng; nên tự xa lìa việc không cho mà lấy, dâm dục tà hạnh, cũng khuyên người khác xa lìa việc không cho mà lấy, dâm dục tà hạnh, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp xa lìa việc không cho mà lấy, dâm dục tà hạnh, hoan hỷ khen ngợi người xa lìa việc không cho mà lấy, dâm dục tà hạnh.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự mình xa lìa lời nói hư dối, cũng khuyên người khác xa lìa lời nói hư dối, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp xa lìa lời nói hư dối, hoan hỷ khen ngợi người xa lìa lời nói hư dối; nên tự mình xa lìa lời nói thô ác, lời nói chia rẽ, lời nói hỗn tạp, cũng khuyên người khác xa lìa lời nói thô ác, lời nói chia rẽ, lời nói hỗn tạp, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp xa lìa lời nói thô ác, lời nói chia rẽ, lời nói hỗn tạp, hoan hỷ khen ngợi người xa lìa lời nói thô ác, lời nói chia rẽ, lời nói hỗn tạp.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự mình xa lìa tham dục, cũng khuyên người khác xa lìa tham dục, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp xa lìa tham dục, hoan hỷ khen ngợi người xa lìa tham dục; nên tự mình xa lìa sân giận, tà kiến, cũng khuyên người khác xa lìa sân giận, tà kiến, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp xa lìa sân giận, tà kiến, hoan hỷ khen ngợi người xa lìa sân giận, tà kiến.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự mình tu sơ thiền, cũng khuyên người khác tu sơ thiền, thường xuyên tuyên dương pháp tu sơ thiền, hoan hỷ khen ngợi người tu sơ thiền; nên tự tu đệ nhị, đệ tam, đệ tứ thiền, cũng khuyên người khác tu đệ nhị, đệ tam, đệ tứ thiền, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu đệ nhị, đệ tam, đệ tứ thiền, hoan hỷ khen ngợi người tu đệ nhị, đệ tam, đệ tứ thiền.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự mình tu từ vô lượng, cũng khuyên người khác tu từ vô lượng, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu từ vô lượng, hoan hỷ khen ngợi người tu từ vô lượng; nên tự tu bi, hỷ, xả vô lượng, cũng khuyên người khác tu bi, hỷ, xả vô lượng, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu bi, hỷ, xả vô lượng, cũng hoan hỷ khen ngợi người tu bi, hỷ, xả vô lượng.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự mình tu định Không vô biên xứ, cũng khuyên người khác tu định Không vô biên xứ, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu định Không vô biên xứ, hoan hỷ khen ngợi người tu định Không vô biên xứ; nên tự tu định Thức vô biên xứ, Vô sở hữu xứ, Phi tướng phi phi tướng xứ, cũng khuyên người khác tu định Thức vô biên xứ, Vô sở hữu xứ, Phi tướng phi phi tướng xứ, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu định Thức vô biên xứ, Vô sở hữu xứ, Phi tướng phi phi tướng xứ, hoan hỷ khen ngợi người tu định Thức vô biên xứ, Vô sở hữu xứ, Phi tướng phi phi tướng xứ.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người khác viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa; nên tự viên mãn tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người khác viên mãn tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn tịnh giới, an

nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự an trụ pháp không nội, cũng khuyên người khác an trụ pháp không nội, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp an trụ pháp không nội, hoan hỷ khen ngợi người khác an trụ pháp không nội; nên tự an trụ pháp không ngoại, pháp không nội ngoại, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tán mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh, cũng khuyên người khác an trụ pháp không ngoại cho đến an trụ pháp không không tánh tự tánh, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp an trụ pháp không ngoại cho đến an trụ pháp không không tánh tự tánh, hoan hỷ khen ngợi người an trụ pháp không ngoại cho đến an trụ pháp không không tánh tự tánh.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự an trụ chơn như, cũng khuyên người khác an trụ chơn như, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp an trụ chơn như, hoan hỷ khen ngợi người an trụ chơn như; nên tự an trụ pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì, cũng khuyên người khác an trụ pháp giới cho đến cảnh giới bất tư nghì, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp an trụ pháp giới cho đến cảnh giới bất tư nghì, hoan hỷ khen ngợi người an trụ pháp giới cho đến cảnh giới bất tư nghì.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự tu bốn niệm trụ, cũng khuyên người khác tu bốn niệm trụ, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu bốn niệm trụ, hoan hỷ khen ngợi người tu bốn niệm trụ; nên tự tu bốn vô lượng, bốn định vô sắc, cũng khuyên người khác tu bốn vô lượng, bốn định vô sắc, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu bốn vô lượng, bốn định vô sắc, hoan hỷ khen ngợi người tu bốn vô lượng, bốn định vô sắc.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự tu Thánh đề khổ, cũng khuyên người khác tu Thánh đề khổ, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu Thánh

để khổ, hoan hỷ khen ngợi người tu Thánh để khổ; nên tự tu Thánh để tập, diệt, đạo, cũng khuyên người khác tu Thánh để tập, diệt, đạo, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu Thánh để tập, diệt, đạo, hoan hỷ khen ngợi người tu Thánh để tập, diệt, đạo.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự tu tám giải thoát, cũng khuyên người khác tu tám giải thoát, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu tám giải thoát, hoan hỷ khen ngợi người tu tám giải thoát; nên tự tu tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ, cũng khuyên người khác tu tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ, hoan hỷ khen ngợi người tu tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự tu pháp môn giải thoát không, cũng khuyên người khác tu pháp môn giải thoát không, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu pháp môn giải thoát không, hoan hỷ khen ngợi người tu pháp môn giải thoát là không; nên tự tu pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, cũng khuyên người khác tu pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp tu pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, hoan hỷ khen ngợi người tu pháp pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự viên mãn bậc Cực hỷ, cũng khuyên người khác viên mãn bậc Cực hỷ, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn bậc Cực hỷ, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn bậc Cực hỷ; nên tự viên mãn bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân, cũng khuyên người khác viên mãn bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự viên mãn năm loại mắt, cũng khuyên người khác viên mãn năm loại mắt, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn năm loại mắt, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn pháp năm loại mắt; nên tự viên mãn sáu phép thần thông, cũng khuyên người khác viên mãn sáu phép thần thông, thường xuyên chính thức

tuyên dương pháp viên mãn sáu phép thần thông, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn sáu phép thần thông.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự viên mãn pháp môn Tam-ma-địa, cũng khuyên người khác viên mãn pháp môn Tam-ma-địa, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn pháp môn Tam-ma-địa, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn pháp môn Tam-ma-địa; nên tự viên mãn pháp môn Đà-la-ni, cũng khuyên người khác viên mãn pháp môn Đà-la-ni, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn pháp môn Đà-la-ni, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn pháp môn Đà-la-ni.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự viên mãn mười lục Phật, cũng khuyên người khác viên mãn mười lục Phật, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn mười lục Phật, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn mười lục Phật; nên tự viên mãn bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, cũng khuyên người khác viên mãn bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp viên mãn bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, hoan hỷ khen ngợi người viên mãn bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự quán mười hai chi duyên khởi theo chiều thuận, nghịch, cũng khuyên người khác quán mười hai chi duyên khởi theo chiều thuận, nghịch, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp quán mười hai chi duyên khởi theo chiều thuận, nghịch, hoan hỷ khen ngợi người quán mười hai chi duyên khởi theo chiều thuận, nghịch.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự biết khổ, đoạn tập, chứng diệt, tu đạo, cũng khuyên người khác biết khổ, đoạn tập, chứng diệt, tu đạo, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp biết khổ, đoạn tập, chứng diệt, tu đạo, hoan hỷ khen ngợi người biết khổ, đoạn tập, chứng diệt, tu đạo.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tốt, thì nên tự khởi trí chứng quả Dự-lưu, mà chẳng chứng thực tế đắc quả Dự-lưu, cũng khuyên người khác khởi trí chứng quả Dự-lưu, và chứng thực tế đắc quả Dự-lưu, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp khởi trí chứng quả Dự-lưu, và chứng thực tế đắc quả Dự-lưu, hoan hỷ khen ngợi người khởi trí chứng quả Dự-lưu, và chứng thực tế đắc quả Dự-lưu; nên tự khởi trí chứng quả Nhất-lai,

Bất-hoàn, A-la-hán, mà chẳng chứng thực tế đắc quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, cũng khuyên người khác khởi trí chứng quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, và chứng thực tế đắc quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp khởi trí chứng quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, và chứng thực tế đắc quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, hoan hỷ khen ngợi người khởi trí chứng quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, và chứng thực tế đắc quả Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự khởi trí chứng quả vị Độc-giác, và chẳng chứng thực tế đắc quả vị Độc-giác, cũng khuyên người khác khởi trí chứng quả vị Độc-giác, và chứng thực tế đắc quả vị Độc-giác, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp khởi trí chứng quả vị Độc-giác, và chẳng chứng thực tế đắc quả vị Độc-giác, hoan hỷ khen ngợi người khởi trí chứng quả vị Độc-giác, và chứng thực tế đắc quả vị Độc-giác.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự nhập địa vị Chánh tánh ly sanh của Bồ-tát, cũng khuyên người khác nhập địa vị Chánh tánh ly sanh của Bồ-tát, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp nhập địa vị Chánh tánh ly sanh của Bồ-tát, hoan hỷ khen ngợi người nhập địa vị Chánh tánh ly sanh của Bồ-tát.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự nghiêm tịnh cõi Phật, cũng khuyên người khác nghiêm tịnh cõi Phật, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp nghiêm tịnh cõi Phật, hoan hỷ khen ngợi người nghiêm tịnh cõi Phật.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự thành thực hữu tình, cũng dạy người khác thành thực hữu tình, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp thành thực hữu tình, hoan hỷ khen ngợi người thành thực hữu tình.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự phát khởi thần thông Bồ-tát, cũng dạy người khác phát khởi thần thông Bồ-tát, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp phát khởi thần thông Bồ-tát, hoan hỷ khen ngợi người phát khởi thần thông Bồ-tát.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự khởi trí nhất thiết, cũng dạy người khác khởi trí nhất thiết, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp khởi trí nhất thiết, hoan hỷ khen ngợi người khởi trí nhất thiết; nên tự khởi trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, cũng dạy người khác khởi trí đạo tướng, trí

nhất thiết tướng, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp khởi trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, hoan hỷ khen ngợi người khởi trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng.

Này Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị giác ngộ cao tột, thì nên tự đoạn tất cả tập khí phiền não tương tục, cũng khuyên người khác đoạn tất cả tập khí phiền não tương tục, thường xuyên chính thức tuyên dương pháp đoạn tất cả tập khí phiền não tương tục, hoan hỷ khen ngợi người đoạn tất cả tập khí phiền não tương tục.

Quyển Thứ 324

HẾT